

ÖĞRENİLMİŞ ACZİYET,

“AKSA TUFANI” VE ŞU BİZİM EZİK AYDINIMSILAR

Tevfik ERDEM

<https://www.sde.org.tr/tevfik-erdem/genel/ogrenilmis-acziyet-aksa-tufani-ve-su-bizim-ezik-aydinimsilar-kose-yazisi-39151>

09 Ekim 2023 11:30

Öğrenilmiş acziyet, bireyin kendisini rahatsız eden uyarıcıyı engelleyemediği durumda artık onu değiştirmek için hiçbir çaba-gayret içine girmemesidir. Sosyal psikoloji bu konu ile ilgili farklı canlı türleri üzerinde yapılan deneylerle doludur.

Sosyal bilimlerin birçok konusuna transfer edilebilir kavram, yoksulluktan kurtulmayan biri için önemli biri mazerettir, “ne yaparsam yapayım yoksulluktan kurtulamıyorum” demek ya da KPSS sınavında başarılı olamayan öğrencinin pes etmesi, “ben yapamıyorum, başarılı olamıyorum”, diyerek çalışmayı bırakmasıdır. Ancak öğrenilmiş acziyetten kurtulmak mümkündür. Az önce sözü edilen deneylerde zaman içerisinde bilim adamı deneyin düzeneğini değiştirmiş ve rahatsız edici uyararı (elektrik şokunu örneğin) devre dışı bırakmıştır ama denek her denemede başarısız olduğu için çaresizliği içselleştirmiş ve kabul ettiğinden yeni bir denemede bulunmaz.

Türkiye’deki birçok aydın, köşe yazarı ve mebzul miktardaki TV yorumcusu hâlâ eski Türkiye’nin zihniyet dünyasında yaşadıkları için Türkiye onların gözünde itilen, kakılan bir III. Dünya Ülkesi’dir. “Türkiye’den bir şey olmaz, Türk insanı bir şey beceremez, düşüncesi o kadar içselleşmiştir ki. Ülkede iyi bir şey gerçekleşse ona da inanmaz. Bunu bir serap olarak görür ve anlamakta yorumlamakta çaresiz kalır. “Aman Batıyla kötü olmayalım, ABD’nin canını sıkmamamız lazım. Biz yine Batı’ya muhtacız bu kadar da ileri gitmeyelim...” gibi ifadelerle kendi için çizdiği/çizilen sınırın dışına çıkacak cesareti gösteremez.

...

Filistin’de Kassam Tugayları’nın gerçekleştirdiği 7 Ekim tarihli saldırıya dair yorumlar da farklı değil.

“Filistinliler tek başlarına yapamaz.”

“Arkalarında İran vardır.”

“İsrail mahsus izin vermiştir girmelerine, daha büyük saldırı yapıp tamamını yok etmek için.”

“İsrail o kadar büyük bir devlet ki, mümkün mü böyle bir saldırıdan haberi olmasın. O malzemeleri hazırlamak, operasyonu tertip etmek en az bir yıllık hazırlık gerektirir.” (Yani Filistinli gruplar bunu yapamazlar. Arkalarında ya İran vardır ya da İsrail buna mahsus göz yummuştur.).

“Hadi İsrail’in haberi olmadı ABD’nin haberi olmaz mı? o haber vermez miydi? Kesin bir iş var bunun içinde. Büyük bir oyun oynanıyor, Gazze bir çukurun içine çekiliyor...”

Gazze zaten bir çukurun içinde. Gazzeliler zaten her şeylerini kaybetmişler. Malları, mülkleri, geçmişleri, toprakları, çocukları, anneleri, babaları...

Zaten her şeyi kaybetmeye alışıklar, bir kere daha kaybetmelerinin ama muhteşem bir kaybettirmeyle kaybetmelerinin ne zararı olacak!

İşte öğrenilmiş çaresizliğe hapsolmemek budur. Biz ne yaparsak yapalım İsrail’in zulmünden kurtulamıyoruz değil. Biz ne kadar sıkıntı çekersek onlar da o kadar sıkıntı çekecekler. Biz topraksız kalıyorsak onlar da bu topraklarda huzur yüzü göremeyecekler, diyenlerin başkaldırısıdır bu saldırı. Bu yüzden sonuçta kaybedilse de kazançlı çıkan yine Filistin ve Filistin davası olacaktır. Kendilerini seyredip TV’de yorum yapan mebzul miktardaki kişi tarafından boşa girilmiş ve büyük katliamlara sebep olacak bir saldırı olarak görülse de bence çok anlamlı (sivillere yönelik saldırı ve teşhir dışında).

...

Rus ordusu Suriye’deki silahsız sivilleri bombalarken dünyanın en güçlü ordularından biriydi, adına efsaneler üretilen.

Ukrayna’yı 12 saatte işgal edip dize getireceği söyleniyordu hatta ABD başkanı tarafından. Savaşın ne zaman başladığını hatırlayan var mı? Ya da ne zaman biteceğini tahmin eden?

İsrail ve Mossad (ya da Gazze bölgesindeki istihbarattan sorumlu makam ŞİN-BET[1]) için üretilen efsaneleri hatırlayalım, evet, çöpe at gitsin! demiyorum ama alt edilemez değiller. Elleriindeki o kadar teknik bilgi ve satın aldıkları o kadar insana rağmen bu kadar geniş çaplı bir askeri harekâtı ıskaladılar.

İşte öğrenilmiş acziyeti alt etmek budur.

Bizim TV’de yorum yapan kelli felli adamlar, Filistin’de eli silahlı Siyonist askere kafa tutan 5-6 yaşındaki kız çocuğunun cesaretine ve özgüvenine sahip değil. Hâlâ Batının kapısından

ayrılmayan bir kapıkulu edası var. Bizden besleniyor ama gidip Batının bahçesini korumak için tur atıp orayı koruyor.

Bu ezik bilinçaltı, Batıya karşı fazlasıyla yaltaklanan ama İslam dünyasına karşı da o ölçüde pervasız ve küstah.

“Şu bedeviler yok mu bizi arkadan vuran! Şimdi Filistin’de görsünler günlerini. İyi yapıyor İsrail...”

...

Seküler Türk ve Kürt milliyetçileri bir Gezi Parkında birleşmişlerdi bir de bu konuda birleşiyorlar.

Seküler Kürt milliyetçileri için gayet normal çünkü İsrail ile kader birliği söz konusu bölgede. Bunu anlamak ve bir yere oturtmak da mümkün. Nihayetinde menfaat birlikteliği bunu gerektiriyor.

Seküler Türk milliyetçileri ile seküler Kürt milliyetçilerinin ortak noktaları sekülerlik. Bir yandan da 18. yüzyıl Aydınlanma’sının ‘aydın despotizmi’ mirasını kendi toplumlarında hayata geçirmek istiyorlar. Dinin kamusal görünürlüğünü ortadan kaldırmak dışında ortak noktaları olmadığı gibi menfaat çakışması var.

Peki öyleyse bu ortaklığa sebep ne?

Seküler Türk milliyetçileri “hain Arap”, “Türkleri arkadan vuran Arap” iddialarıyla kendini meşrulaştırmak istiyor. Bunu yapabilir de ancak Araplara yönelik düşmanlığın, hiddetin bu kadar yüksek olmasını bu gerekçelerle açıklamak da yeterli değil. Çünkü Araplarla olan çatışmamız nihayetinde Türk nüfusun yoğun olduğu topraklarda olmadı. Yani Araplar Ruslar gibi, Bulgar ya da Yunanlılar vb. gibi bazen yüzyıl bazen de yüzyıllara yayılan biçimde topraklarımızı işgal edip sivil insanlarımızı öldürüp sürmediler.

Şerif Hüseyin 1915’de evet, bize karşı ayaklandı. Osmanlı’yı arkadan vurdu, Arabistan kralı olmadı sadece Hicaz kralı oldu üstüne üstlük 1924’de Vahhabiler tarafından alaşağı edildi.

Şerif Hüseyin İngiltere’nin desteği ile Büyük Arap Krallığı rüyası peşinde koşup, İngiliz ajanı nam-ı diğer Arabistanlı Lawrence ile Osmanlı’ya saldırırken, Siyonistler de 1917’deki Balfour Deklarasyonu çerçevesinde Filistin’de bağımsız bir devlet sözü aldılar[2].

Araplarla olan hikâyemiz buna benzer birkaç acıyla doludur. Ancak 1700'lü yıllardan itibaren neredeyse sürekli savaştığımız Ruslarla, Almanlarla, Fransızlarla, İngilizlerle ve Balkan devletleriyle daha acı hatıralarımız var.

Araplar İstanbul'u işgal etmedi. İzmir'e çıkarma yapıp, Anadolu'nun içlerine kadar girip insanları öldürüp tecavüz etmediler. Denize doğru dökülürken de köyleri yakıp kadınlara ve çocuklara tecavüz etmediler.

Ama tüm bu taciz, tecavüz ve yakıp yıkma emrini veren Yunanistan Başbakanı Venizelos ile çok değil sekiz sene sonra barışıldı ve dostane ilişkiler geliştirildi. Yüzyıllardır savaşılan Ruslarla da aynı şekilde. Ancak bu devletler kadar uzun sürmeyen bir anlaşmazlığımız olan Araplarla sanki yüzyıllardır bir kan davası yaşıyor gibiyiz. Anadolu'yu yakıp yıkan, Mora'da onbinlerce Müslümanı katleden Yunanistan, İşgalci-emperyalist İngiltere, sömürgeci Fransa ve ezeli düşman Rusya ve bu devletlerin yaptıklarını düşününce Arapların bizi arkadan vurma hikâyesinin tek başına Arap düşmanlığı için yetmeyeceğini düşünüyorum. Bu düşmanlığın arkasında başka bir şey var.

[1] Em. Albay İlyas Süpürgeci'den öğrendiğim bir bilgi.

[2] <https://www.sde.org.tr/tevfik-erdem/genel/hayaller-ve-gercekler-buyuk-arap-kralligindan-filistine-kose-yazisi-22799>